

Kitöltési útmutató a 2009. évi állandó jellegű iparűzési tevékenység utáni iparűzési adóbevallási nyomtatványhoz

I. AZ IPARŰZÉSI ADÓBEVALLÁS BENYÚJTÁSÁRA KÖTELEZETTEK KÖRE

Ezt a bevallási nyomtatványt azoknak kell benyújtaniuk, akik/amelyek az **iparűzési adó alanyának minősülnek és a székhelyük, telephelyük szerinti települési önkormányzat az iparűzési adót bevezette.**

A 2002. évi XLII. Törvény **2003. évtől** újradefiniálta a vállalkozó fogalmát, melynek jelentősége abban rejlik, hogy az **iparűzési adó alanyának az a vállalkozó minősül, aki a gazdasági tevékenységet saját nevében és kockázatára haszonszerzés céljából, üzletszerűen végző**

- a) a személyi jövedelemadóról szóló törvényben meghatározott egyéni vállalkozó,
- b) a személyi jövedelemadóról szóló törvényben meghatározott mezőgazdasági őstermelő, feltéve, hogy őstermelői tevékenységéből származó bevétele az adóévben a 600 000 forintot meghaladja,
- c) a jogi személy, ideértve azt is, ha az felszámolás vagy végelszámolás alatt áll,
- d) egyéb szervezet, ideértve azt is, ha az felszámolás vagy végelszámolás alatt áll;

A módosítás kizárólag csak a magánszemély adóalanyokat érinti. Eszerint a Htv. vonatkozásában vállalkozónak csak a személyi jövedelemadóról szóló törvény szerinti egyéni vállalkozó, továbbá a személyi jövedelemadóról szóló törvény szerinti mezőgazdasági őstermelő minősül. Ez utóbbi azonban csak akkor, ha őstermelői tevékenységéből származó bevétele meghaladja a 600 ezer forintot. A törvény értelmében 2003. évtől szűkebb lett a vállalkozó fogalma, hiszen – többek között – **nem tartozik ide** például az egyéni vállalkozói igazolvány nélkül tevékenykedő szakértő, tervező, vagy a 600 ezer forint bevételt el nem érő mezőgazdasági tevékenységet végző magánszemély! Ugyanakkor továbbra is adóalany marad a bírósági végrehajtó, az ügyvéd, az önálló orvos.

Az adóalanyt azon településeken terheli állandó jellegű iparűzési tevékenység utáni adókötelezettség, így bevallás-benyújtási kötelezettség, **ahol székhelye, illetőleg telephelye található.** A székhely és a telephely azonosítása kapcsán a helyi adókról szóló Htv. rendelkezéseiből kell kiindulni.

Székhelynek tekintendő belföldi szervezet esetében az alapszabályában (alapító okiratában), a cégbejegyzésben (bírósági nyilvántartásban), az egyéni vállalkozó esetében a vállalkozói igazolványban ekként feltüntetett hely, ilyen hely hiányában, vagy ha több ilyen hely van, akkor a központi ügyvezetés helye, a magánszemélyek esetében az állandó lakóhely. A külföldi székhelyű vállalkozás magyarországi fióktelepe vonatkozásában a székhely alatt a cégbejegyzésben a fióktelep helyeként megjelölt helyet kell érteni.

Telephelynek minősül az adóalany olyan állandó üzleti létesítménye – függetlenül a használat jogcímétől –, ahol részben vagy egészben iparűzési tevékenységet folytat, azzal, hogy a telephely kifejezés magában foglalja különösen a gyárat, az üzemet, a műhelyt, a raktárt, a bányát, a kőolaj- vagy földgázkutat, az irodát, a fiókot, a képviselőtet, a termőföldet, a hasznosított (bérbe vagy lízingebe adott) ingatlant, továbbá a hang, kép, adat vagy egyéb információ (ideértve a rádió- és televízióprogramokat is) vezetékes, kábelen, rádió, optikai úton vagy elektromágneses rendszer útján történő továbbítását szolgáló berendezést, amennyiben annak üzemeltetése rendszeres személyes jelenlétet kíván. Telephelynek minősül a vezetékes gázszolgáltatás, villamosenergia-szolgáltatás (a továbbiakban ezen alpont alkalmazásában együtt: szolgáltatás) közvetlenül a végső fogyasztónak történő nyújtása esetén azon önkormányzat illetékességi területe, ahol a szolgáltatás nyújtása a végső fogyasztó számára történik. Telephelynek számít az építőipari, valamint a nyomvonalas létesítményen végzett kivitelezési és fenntartási munkák, továbbá ezekkel kapcsolatban szerelési, szervezési, lebonyolító, szaktanácsadó, felügyeleti tevékenységek folytatásának, illetőleg természeti erőforrás feltárásának, kutatásának helye(i) szerinti település egésze, feltéve, hogy a folyamatos vagy megszakításokkal végzett tevékenységek időtartama adóéven belül a 180 napot meghaladja.

A bevallást az adózás rendjéről szóló törvényben meghatározott időpontig az iparűzési adót működtető székhely, telephely szerinti település önkormányzati adóhatósághoz kell benyújtani!

II. A BEVALLÁSI NYOMTATVÁNY EGYES SORAI

I. A bevallás jellege

Az adózás rendjéről szóló törvény többféle esetben ír elő bevallás-benyújtási kötelezettséget. A bevallási nyomtatvány egyes (I.1., I.2., I.3., I.4., I.5., I.6., I.7., I.8.) pontjaiban a bevallás jellegét kell megjelölni.

1. ÉVES BEVALLÁS melletti négyzetbe X-et kell tenni, ha a vállalkozást a 2009 teljes adóévben iparűzési adókötelezettség terhelve, **továbbá** akkor is, ha az iparűzési adókötelezettség a 2008. év közben keletkezett (év közben vezette be az adót az önkormányzat vagy az adózó év közben kezdte tevékenységét) **és az adókötelezettség fennállt 2008. december 31-én is.** Ha teljes évben fennállt az adókötelezettség, akkor a 4. pontban a „Bevallási időszak” sorban 2009. január 1. naptól – 2009. december 31-ig terjedő időszakot kell beírni, ha az adókötelezettség év közben keletkezett, akkor az adókötelezettség kezdő napjától 2009. december 31-ig terjedő időszakot kell beírni. Például: ha a vállalkozás 2009. július 1-én létesített a településen telephelyet, vagy az adót az önkormányzat ettől az időponttól kezdődően vezette be, akkor a bevallási időszak 2009. július 1-től – 2009. december 31-ig tart. **A bevallást az adóévet követő év május 31-ig kell benyújtani!**

Azon adózóknál, amelyek a számviteli törvény alapján a naptári évtől eltérő üzleti évet választják, az adóév utolsó napját követő 150. napon kell az éves bevallást benyújtani. A bevallási időszak ebben az esetben értelemszerűen az adóév (üzleti év) első és utolsó napja közötti időszakot jelenti, amely 12 hónapra terjed ki, kivéve az áttérés évet. Ez utóbbi esetben az adóév első napja a naptári év első napjával, az utolsó napja pedig a választott mérlegfordulónappal egyezik meg.

2. ZÁRÓ BEVALLÁST kell benyújtani, ha az adózó átalakul, vagy felszámolását, végelszámolását rendelték el, vagy az egyéni vállalkozói igazolványt visszavonták, vagy adóköteles tevékenységét az adózó megszünteti, előtársaság esetén a bejegyzési kérelmét a cégbíróság elutasította, vagy az adózó visszavonta, az adózó székhelyét áthelyezte, telephelyét megszüntette, továbbá az adózás rendjéről szóló 2003. évi XCII. törvény 33. §-ának (3) bekezdésében foglalt egyéb esetekben. A záró bevallás benyújtásának okát a III. pontban, a megfelelő kockában kell jelölni. A II. pontban meg kell jelölni azt az időszakot, amelyre a bevallás vonatkozik. **A bevallás benyújtásának időpontjára az adózás rendjéről szóló törvényben foglaltak az irányadók.**

Abban az esetben, ha az adózó adókötelezettsége egy adott önkormányzat illetékességi területén azért szűnik meg, mert székhelyét más településre áthelyezi vagy telephelyét megszünteti a településen, de más településeken az adókötelezettség továbbra is fennáll, akkor az adóévben fennálló adókötelezettség időtartamáról szóló bevallást csak az adóévet követő év május 31-ig kell benyújtani, kivéve, ha még a székhely-áthelyezés, telephely-megszüntetés évében az adózó más okból záró bevallás benyújtására kötelezett. Ekkor az éves bevallás és a záró bevallás melletti négyzetbe is egyaránt X-et kell tenni, a II. pontban pedig az adóévben a településen fennálló adókötelezettség időtartamát is meg kell jelölni.

Annak a vállalkozónak, aki az egyszerűsített vállalkozói adó (EVA) alanya is egyben és az iparűzési adóban az egyszerűsített adóalap megállapítást választotta, de év közben az EVA alanyisága megszűnt, az adóév első napjától az EVA alanyiság utolsó napjáig terjedő időszakról (melyet jelölni kell a II. pontban) évközi bevallást kell benyújtani az EVA bevallás benyújtásával egyidejűleg. Ilyen esetben – ha az iparűzési adóalanyiság egyébként nem szűnik meg – a I.1. sor és a I.2. sor melletti négyzetbe, továbbá a III.9. sor melletti négyzetbe is „X”-et kell tenni.

3. ELŐTÁRSASÁGI BEVALLÁST a jogelőd nélkül alakuló gazdasági társaságnak, egyesülésnek, szövetkezetnek, erdőbirtokosság társulatnak, közhasznú társaságnak kell benyújtani, az előtársasági időszak alatti vállalkozási tevékenységről. A II. pontban az előtársasági létforma alatti adókötelezettség időtartamát kell megjelölni. Az előtársasági időszaknak a jogelőd nélkül alakuló szervezet társasági, társulati szerződése (alapító okirata, alapszabálya) ellenjegyzésének, illetőleg közokiratba foglalásának napjától a cégjegyzékbe való bejegyzésének, vagy a cégbejegyzési kérelem jogerős elutasításának, vagy a cégbejegyzési eljárás megszüntetésének napjáig terjedő időtartam minősül.

Ha az adózót a cégbíróság a cégbejegyzési kérelem benyújtásának évében bejegyezte, akkor az adót a bejegyzéstől számított 120 napon belül kell megállapítani, az előtársaság adókötelezettségéről szóló bevallást azonban csak a bejegyzést követő év május 31-ig kell benyújtani. Ebben az esetben a cégbejegyzést követő naptól az adóév utolsó napjáig tartó időszakról szóló éves bevallást is az adóévet követő év május 31-ig kell benyújtani!

Ha az adózót a cégbíróság nem a cégbejegyzési kérelem benyújtásának évében jegyezte be a cégjegyzékbe, vagy a cégbíróság a cégbejegyzési kérelmet jogerősen elutasította, vagy az adózó a bejegyzési kérelmet visszavonta, akkor az adókötelezettség keletkezésétől az előtársasági időszak utolsó napjáig terjedő időtartamról szóló bevallást az előtársasági időszak utolsó napjától számítva 120 napon belül kell benyújtani.

- A naptári évtől eltérő üzleti évet választó adózó, ezen minőségét jelzi a rovatban.
- Az év közben kezdő vállalkozó ezt a tényt az ebben a rovatban lévő kockában jelzi. (Emellett az éves bevallás benyújtását, vagy – záró bevallás benyújtási kötelezettség esetén – záró bevallás benyújtását a I.1., vagy I.2. rovatban is jelölni kell.)
- A naptári évtől eltérő üzleti évet választó adózó esetében az áttérés éve adóév, de annak hossza mindig kevesebb, mint 12 hónap. Ennek tényét itt kell jelölni. (Emellett az éves bevallás benyújtásának tényét a I.1. rovatban is jelölni kell. A bevallási időszaknál (4 pont) pedig az áttérés időszakát mint önálló adóévet kell feltüntetni.)